

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 121/2018-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. februára 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátom JUDr. Milanom Knopom, Krmanova 14, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa č. 22 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 13 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 5/2016 a jeho rozhodnutím z 29. septembra 2016 v spojení s postupom Špecializovaného trestného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1 Tš 21/2005 a jeho rozhodnutím z 24. novembra 2015 a postupom Okresného súdu Bratislava I v konaniach vedených pod sp. zn. Ntt-D-270/2004, Ntt-D-322/04, Ntt-D-268/04, NTT-D-321/04, Ntt-D-201/2004, Ntt-D-203/2004, Ntt-D-204/2004, Ntt-D-206/2004, Ntt-D-272/2004, Ntt-D-273/2004, Ntt-D-323/2004 a Ntt-D-324/2004 vydaním príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, na vyhotovenie obrazovo-zvukových záznamov, na sledovanie osôb a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2016 doručená sťažnosť [redacted] a [redacted] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 5/2016 (ďalej len „napadnuté konanie najvyššieho súdu“) a jeho uznesením z 29. septembra 2016 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) v spojení s postupom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. P-1 Tš 21/2015 [správne má byť sp. zn. PK-1 Tš 21/2005, pozn. (ďalej len „napadnuté konanie špecializovaného trestného súdu“)] a jeho rozsudkom z 24. novembra 2015 (ďalej len „rozsudok špecializovaného trestného súdu“).

Dňa 3. novembra 2017 bolo ústavnému súdu doručené doplnenie k sťažnosti sťažovateľov doručenej ústavnému súdu ešte 22. decembra 2016, ktorým sťažovatelia rozšírili petit svojej pôvodnej sťažnosti namietaním aj porušenia svojho základného práva na súkromie podľa čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy, resp. čl. 13 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na súkromie čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. Ntt-D-270/2004, Ntt-D-322/04, Ntt-D-268/04, NTT-D-321/04, Ntt-D-201/2004, Ntt-D-203/2004, Ntt-D-204/2004, Ntt-D-206/2004, Ntt-D-272/2004, Ntt-D-273/2004, Ntt-D-323/2004 a Ntt-D-324/2004 (ďalej len „napadnuté konania okresného súdu“) vydaním príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, na vyhotovenie obrazovo-zvukových záznamov a na sledovanie osôb (ďalej len „príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov“).

Sťažovatelia hneď v úvode sťažnosti poukazujú na skutočnosť, že ústavný súd už vo veci sťažovateľov rozhodoval, naposledy v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 653/2013, keď nálezom z 1. júla 2015 rozhodol, že základné právo [REDACTED] [REDACTED] podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 9/2011 a jeho rozhodnutím zo 4. apríla 2012 porušené nebolo. Sťažovatelia na uvedené poukazujú preto, že podľa ich názoru, *„ak by ústavný súd sa vtedy bol zaoberal so všetkými argumentmi a dôvodmi ústavnej sťažnosti, nedošlo by zrejme k tomuto stavu, ani podaniu tejto ústavnej sťažnosti, keďže neistý právny stav, ktorý sa tu pretrváva od samého začiatku trestného procesu by bol vyriešený. Otázky, okrem iných zásadné procesné otázky a otázky porušenia základných zásad trestného konania už viackrát boli predmetom konania aj na ústavnom súde, ktoré boli vybavené v neprospech sťažovateľa v 2. rade ako zjavne neopodstatnené, alebo po prijatí ústavnej sťažnosti nálezom vyslovené, že základné práva sťažovateľa predsa porušené neboli, najmä z dôvodu, že v merite veci ešte nebolo rozhodnuté a napádané nedostatky je možné odstrániť všeobecným súdom.“*

Sťažovatelia uvádzajú, že podanou sťažnosťou vzhľadom na prebiehajúce 13-ročné konanie sledujú odstránenie nežiaduceho stavu a vytvorenie právnej istoty pre ďalšie konanie. *„Ako je vidieť, v konaní s nespočetnými procesnými nedostatkami a najmä z dôvodu nedostatočnej a nejasnej obžaloby (porušenie zásady obžaloby) súd v rozpore so zákonom iba supluje orgán činný v trestnom konaní. Počas dlhodobého konania sa súdy nevysporiadali so zákonnosťou dôkazov a napriek návrhom, odvolacím dôvodom a argumentom sťažovateľov, tomu nevenujú nieže náležitú, ale žiadnu pozornosť a za stavu pochybností o skutku (rôzna kvalifikácia skutkového deja) rozhodujú v neprospech sťažovateľov. Porušuje sa ďalej aj zásada kontradiktórnosti konania.“*

Špecializovaný trestný súd napadnutým rozsudkom (v poradí tretím, pozn.) uznal sťažovateľov a ďalšieho obvineného za vinných z trestného činu nepriamej korupcie podľa § 162 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 a uložil im každému jednotlivo trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov nepodmienečne so zaradením do „I. NVS“. Popri tomto treste im bol

uložený peňažný trest v sume po 20 000 € spolu s náhradným trestom odňatia slobody na jeden rok.

Proti napadnutému rozsudku špecializovaného trestného súdu podali sťažovatelia po jeho vyhlásení priamo do zápisnice na pojednávaní odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku z dôvodu, že ich považovali za nezákonné. Svoje odvolania sťažovatelia následne aj písomne odôvodnili.

Najvyšší súd odvolaním napadnutý rozsudok špecializovaného trestného súdu zrušil a vec vrátil špecializovanému trestnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovatelia poukazujú na vyjadrenie najvyššieho súdu v jeho uznesení, kde na siedmej strane mal najvyšší súd uviesť: *„Obžalovaní [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v podstate v plnom rozsahu zotrvali na svojej pôvodnej obhajobnej argumentácii, ktorá už bola podrobne rozvedená v predchádzajúcich uzneseniach odvolacieho súdu.“* S uvedeným sťažovatelia nesúhlasia a považujú to len za „snahu zahmlievať skutočnosť, že práve odvolací súd sa nevyšporiadal so zásadnými otázkami a s obhajobnými argumentáciami sťažovateľov už v predchádzajúcom svojom uznesení zo dňa 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 9/2011, ktoré bolo napadnuté dovolaním a následne aj ústavnou sťažnosťou. Za stavu, že ústavný súd sa zaoberal iba s otázkou zaujatosti sudcu (a s ostatnými dôvodmi sťažnosti z istých dôvodov už nepovažoval za potrebné sa zaoberať) došlo ku stavu, že svoj doterajší postup odvolací súd považuje za správny a zákonný žiaľ aj ako nedotknuteľný.“

Po odcitovaní ďalšej časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sťažovatelia uvádzajú, že po porovnaní odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu s odôvodneniami ich odvolaní dospeli k záveru, že najvyšší súd sa vôbec nezaoberal *«... podstatnými odvolacími dôvodmi sťažovateľov a upriamil svoju pozornosť iba na niektoré najmä procesné pochybenia súdu prvého stupňa, ktoré vzhľadom na ich závažnosť nebolo možné obísť a ktoré nezapríčinil sám súd prvého stupňa, ale najmä odvolací súd svojim skorším uznesením zo dňa 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 9/2011, kedy nezákonným spôsobom negoval a zasahoval do voľného hodnotenia dôkazov súdu prvého stupňa a prakticky mu „zviazal ruky“ a znemožnil v ďalšom konaní už hodnotiť dôkazy podľa vlastného uváženia jednotlivo*

a vo vzájomnej súvislosti, ale iba tak, ako ich hodnotil odvolací súd. Teda odvolací súd nenariadil, že ktoré dôkazy a v akom smere má súd prvej inštancie vykonať a doplniť a nevyslovil iba svoj právny názor na vec, ale fakticky určil, že ako súd prvého stupňa má dôkazy hodnotiť a ako vo veci má rozhodnúť.

Odvolací súd svojim uznesením 5 To 5/2016 nadväzuje na svoj predchádzajúci postup a na svoje posledné rozhodnutie 5 To 9/2011, ktoré však nie je vôbec v kontexte s prvým jeho uznesením sp. zn. 1 Toš 4/2009 zo dňa 19. novembra 2009.».

Sťažovatelia uvádzajú, že najvyšší súd ako súd odvolací vôbec neposúdil dôkazy z hľadiska ich zákonnosti a zákonného zabezpečenia, čo v podstate neustále namietali v priebehu celého konania. Podľa ich názoru sa vo veci konajúce súdy ani dosiaľ nevysporiadali s procesnými nedostatkami, so zákonnosťou zabezpečenia obrazovo-zvukových záznamov, keďže príkazy na ich vykonanie neboli náležite odôvodnené, ale iba rovnako stroho a v znení ako návrhy odôvodnili orgány činné v trestnom konaní. Najvyšší súd *«neposudzoval zákonnosť zabezpečenia dôkazu – agenta svedka [REDAKOVANÉ], teda jeho použitia bez kontroly zákonnosti, keďže príkaz na jeho použitie vydaný nebol a navyše bola osobou so súvisiaceho skutku, ktorá skutočnosť ho sám o sebe vylučuje byť svedkom vôbec a zvlášť agenta, ktorý dlhé mesiace účelovo za rôzne ústupky v jeho trestnej veci spolupracoval s políciou a vydával polícii aj tzv. sám vyhotovené a zabezpečené zvukové záznamy, ktoré sa stali na istý čas aj súčasťou spisu, do času, kým ich ŠTS v Pezinku nevylúčil z dôkazných prostriedkov pre ich rozpor so zákonom. Navyše práve ŠTS v Pezinku bol tým, ktorý posúdil vierohodnosť osoby svedka a jeho výpovede za nezákonné z rôznych dôvodov ako to vyplýva z jeho odôvodnenia rozsudku z 13. mája 2011, sp. zn. PK-1 Tš 21/2005 po vykonaní rozsiahleho dokazovania, kedy oslobodil obžalovaných spod obžaloby.*

Správnosť postupu ŠTS v Pezinku a posúdenie osoby svedka – agenta [REDAKOVANÉ] za nezákonné zo strany ŠTS v Pezinku spochybnil však odvolací súd svojim uznesením 5 To 9/2011 zo 4. apríla 2012, ktorým vyslovil, že dlhodobo spolupracujúca osoba s políciou nebol agentom, ale jeho konanie bolo iba tzv. „skrytou reakciou“ polície a slúžilo na zadokumentovanie konania obžalovaných. Takéto zhodnotenie za stavu, že samotné výpovede svedkov z OČTK a bývalého ministra vnútra potvrdili, že so svedkom

spolupracovali ako s agentom, nie je možné vyhodnotiť za zákonné, ale ako účelové a slúžiace nie iba na suplovanie OČTK, ale jednoznačné obhájenie postupu obžaloby ako jedného účastníka konania. Sťažovateľom dodnes nie je známa, že od akej skutočnosti sa odvíja tá prílišná horlivosť a oddanosť niektorých sudcov odvolacieho senátu 5 To vo vzťahu k druhému účastníkovi konania... Pritom všetkom sa však s argumentmi a podstatnými dôvodmi uvedenými vo vyjadrení sťažovateľa v 2. rade k odvolaniu prokurátora proti uzneseniu, nieže by sa bol vysporiadal, ale k nim nevenoval žiadnu pozornosť, teda ich ignoroval.

Výsledkom toho podľa nás sťažovateľov nesprávneho a nezákonného postupu odvolacieho súdu je aj jeho terajšie napadnuté uznesenie, v ktorom sa účelovo zaoberá iba s niektorými procesnými nedostatkami pokiaľ ide o dostatočné odôvodnenie rozsudku, arbitrárnosť rozhodnutia, nepreskúmateľnosť rozhodnutia vo vzťahu k uloženému trestu a najmä pokiaľ ide o porušenie práva na obhajobu sťažovateľa v 2. rade, pokiaľ mal predniesť záverečnú reč pred záverečnou rečou svojho obhajcu [REDACTED]. Ostatné argumenty sťažovateľov pokiaľ ide o podstatu a meritum veci vôbec nespomína.».

Sťažovatelia zastávajú názor, že dĺžka konania a zavinené priedahy vo veci nezapríčinil iba špecializovaný trestný súd, ale svojím postupom a rozhodnutím najvyšší súd a najmä orgány činné v trestnom konaní a nedostatočná a nejasná obžaloba. „Je nesporné, že vylúčením všetkých pochybností a pri použití zákonných aj nezákonne zabezpečených dôkazov nie je možné dospieť k záveru, že by obžalobou kvalifikovaný alebo iný skutok trestného činu sa bol stal, a že konanie obžalovaných by bolo trestným činom...“

Sťažovatelia následne citujú časti svojich odvolaní a poukazujú na to, že najvyšší súd napriek tomu, že na to vo svojich odvolaniach poukazovali, sa nevysporiadal s ich odvolacími námietkami, v ktorých poukazovali na procesné pochybenia v postupe orgánov činných v trestnom konaní v štádiu prípravného konania, na to, že vo veci konajúce súdy pri vykonávaní dokazovania postupovali v rozpore s Trestným poriadkom. Namietajú, že najvyšší súd sa nezaoberal s ich návrhmi na vykonanie dokazovania, nesprávne zistil skutkový stav a nesprávne vyhodnotil skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania, nevysporiadal sa s námietkou týkajúcou sa príslušnosti prvostupňového súdu ani

s ich obhajobou. Podľa ich názoru napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je nedostatočne odôvodnené, najvyšší súd im nedal odpovede ani len na tie otázky, ktoré majú podľa ich názoru pre vec podstatný význam a ktorých vyriešenie by dostatočne objasnilo skutkový a právny základ rozhodnutia. Najvyšší súd *«odvolacie dôvody vybavil „promptne“, vyhodnotením a poukázaním iba na procesné pochybenia a na nedostatočné odôvodnenie skutkovej podstaty, výšky a druhu trestu, to iba preto, že išlo o pochybenie, ktoré nebolo možné si nevšimnúť a nevytýkať»*.

Pre danú trestnú vec ale podstatné namietané dôvody a otázky, ktorých vyriešením by bolo možné odstrániť neistý právny stav najmä do budúca, ktorý neistý stav sa odvíja od nejasnej obžaloby, nezákonnosti dôkazov a vierohodnosti svedka odvolací súd ani nespomína. Odvolací súd namiesto podania odpovede na relevantné a namietané odvolacie dôvody a namiesto odôvodnenia jeho odklonu od doterajšieho rozhodovania v obdobných veciach sa snaží „valiť vinu“ aj za prietahy v konaní na súd prvej inštancie...».

Podľa názoru sťažovateľov je nesporné, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nespĺňa kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k ich odvolacej argumentácii a *„bola porušená povinnosť súdu vyrovnat' sa s argumentmi a návrhmi účastníkov konania, čím ďalej prehľbil neistý právny stav, ktorý sa tu pretrváva od samého začiatku trestného konania“*. Sťažovatelia napadnuté uznesenie najvyššieho súdu považujú za arbitrárne a ústavne neakceptovateľné.

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne rozhodol týmto nálezom:

„1. Postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 5/2016 a jeho rozhodnutím z 29. septembra 2016 v spojení s postupom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku v konaní vedenom pod sp. zn. P-1 Tš/21/2005 (správne sp. zn. PK-1 Tš 21/2005, pozn.) a jeho rozhodnutím zo dňa 24. novembra 2015 základné právo sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ich právo na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušené bolo.

2. *Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 To 5/2016 z 29. septembra 2016 ústavný súd zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie, aby ju v potrebnom rozsahu a v intenciách nálezu ústavného súdu znovu prejednal a vo veci opakovane rozhodol.*

3. *Ústavný súd SR priznáva sťažovateľom náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia sťažovateľov v zmysle ust. § 31a Zákona o Ústavnom súde za dva právne úkony podľa sadzby v roku 2016. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu sťažovateľov.*“

V doplnení svojej sťažnosti ústavnému súdu doručenému 3. novembra 2017 sťažovatelia uvádzajú, že *„týmto návrhom a najmä jeho odôvodnením... nadväzujú a doplňujú podanú... sťažnosť zo dňa 22. decembra 2016“*, v ktorej len vo všeobecnosti namietali *„nezákonnosť dôkazov zabezpečených na základe príkazov vydaných v rozpore so zákonom a svedka použitého za agenta bez príkazu súdu“*. Podľa ich názoru ide o jednoznačne nezákonné dôkazy v konaní. Ich presnejšiu identifikáciu však nevedia uviesť, *„keďže uvedené údaje získali v čase vyšetrovania trestného činu po nahliadnutí do vyšetrovacieho spisu a príkazy im vo fotokópii vzhľadom na ich utajenosť vydané neboli ale následne sa stali súčasťou trestného spisu ako aj súdneho spisu sp. zn. 1 Tš/21/2005 Špecializovaného trestného súdu v Pezinku“*. Navrhujú, aby si ústavný súd tieto príkazy vyžiadal zo súdneho spisu. Uvádzajú, že už od samého začiatku trestného stíhania, ako aj vo svojom vyjadrení k obžalobe z 31. mája 2006 poukazovali aj na nezákonnosť týchto dôkazov *„najmä z dôvodu, že príkazy na základe ktorých tieto boli vykonané neboli riadne odôvodnené, alebo boli odôvodnené tak stroho, že nie je z nich možné vyvodiť odôvodnenosť zásahov do práva súkromia sťažovateľov...“*. Z uvedených príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov podľa ich názoru vôbec nevyplýva legalita, legitimita ani proporcionalita zásahu štátu do ich súkromia.

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd prijal aj v tejto časti ich sťažnosť na ďalšie konanie a následne vydal tento nález:

«1. Okresný súd Bratislava I, v konaní vedenom pod sp. zn. Ntt-D-270/2004, Ntt-D-322/04, Ntt-D-268/04, NTT-D-321/04, Ntt-D-201/2004, Ntt-D-203/2004, Ntt-D-204/2004,

Ntt-D-206/2004, Ntt-D-272/2004, Ntt-D-273/2004, Ntt-D-323/2004 a Ntt-D-324/2004 vydaním príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností, na vydanie príkazu na vykonanie obrazovo-zvukových záznamov, príkazu na sledovanie osôb porušil základné právo [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na súkromie podľa čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 13 Listiny základných práv a slobôd a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Príkazy Okresného súdu Bratislava I, a to príkaz Ntt-D-270/2004; D-156 na priestorové odpočúvanie v kancelárii [REDAKOVANÉ] na ul. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na obdobie od 19. 02. 2004 do 27. 02. 2004, príkaz Ntt-D-322/04; D-164, D-164a, D-164b na priestorové odpočúvanie a vizuálne nahrávky v kancelárii [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na ul. [REDAKOVANÉ] na obdobie od 28. 02. 2004 do 31. 03. 2004, príkaz Ntt-D-268/04; D-220 na priestorové odpočúvanie a vizuálne nahrávky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v kancelárii [REDAKOVANÉ] na ul. [REDAKOVANÉ] na obdobie od 28. 02. 2004 do 31. 03. 2004, príkaz NTT-D-321/04 na priestorové odpočúvanie a vizuálne nahrávky [REDAKOVANÉ] v kancelárii [REDAKOVANÉ] na ul. [REDAKOVANÉ] na obdobie od 28. 02. 2004 do 31. 03. 2004, príkaz Ntt-D-204/2004 na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností mobilného telefónu [REDAKOVANÉ] č. [REDAKOVANÉ] na obdobie od 10. 02. 2004 do 10. 05. 2004, príkaz Ntt-D-203/2004; D-202 na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností mobilného telefónu [REDAKOVANÉ] č. [REDAKOVANÉ] na obdobie od 10. 02. 2004 do 10. 05. 2004, príkaz Ntt-D-201/2004; D-201 na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností mobilného telefónu [REDAKOVANÉ] č. [REDAKOVANÉ] na obdobie od 10. 02. 2004 do 10. 05. 2004, príkaz Ntt-D-206/2004; D-203 na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností mobilného telefónu [REDAKOVANÉ] č. [REDAKOVANÉ] na obdobie od 10. 02. 2004 do 10. 05. 2004, príkaz Ntt-D-271/2004 na sledovanie osôb na obdobie od 19. 02. 2004 do 27. 02. 2004, príkaz Ntt-D-323/2004 na sledovanie osôb na obdobie od 28. 02. 2004 do 31. 03. 2004, príkaz Ntt-D-272/2004 na sledovanie osôb na obdobie od 19. 02. 2004 do 29. 02. 2004 a príkaz Ntt-D-324/2004 na sledovanie osôb na obdobie od 1. 3. 2004 do 31. 03. 2004 sa zrušujú.

3. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume po 30 000 EUR (slovom tridsaťtisíc eur), ktoré je Okresný

súd Bratislava I, povinný zaplatiť každému jednotlivo do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažovateľom priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť jeho právnemu zástupcovi advokátovi JUDr. Milanovi Knopovi, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

„Týmto doplnením nie je dotknutá ústavná sťažnosť a petit ústavnej sťažnosti sťažovateľov zo dňa 22. decembra 2016.“»

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom predbežného prerokovania bolo sťažovateľmi namietané porušenie ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 5/2016 a jeho uznesením z 29. septembra 2016 v spojení s postupom špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1 Tš 21/2005 a jeho rozsudkom z 24. novembra 2015, ako aj porušenie ich základných práv na súkromie podľa čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 13 listiny a práva na súkromie podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom okresného súdu v jeho napadnutých konaniach vydaním príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov.

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1 Tš 21/2005 a jeho rozsudkom z 24. novembra 2015

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o základných právach alebo slobodách alebo ľudských právach a základných slobodách vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov je podmienená princípom subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy). Právomoc ústavného súdu preto nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07, II. ÚS 523/2014). Každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, preto musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04, II. ÚS 372/08).

Z uvedeného teda vyplýva, že pokiaľ je o ochrane sťažovateľmi označených práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Ako zo sťažnosti vyplýva, postup špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1 Tš 21/2005 vyústil do vydania rozsudku z 24. novembra 2015. Pokiaľ sťažovatelia zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom v petite svojej sťažnosti žiadajú vysloviť porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1 Tš 21/2005 a jeho rozsudkom z 24. novembra 2015, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, nemá právomoc preskúmavať postup špecializovaného trestného súdu v napadnutom konaní ani jeho rozsudok, pretože príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu označených práv sťažovateľmi bol v odvolacom konaní najvyšší súd. Sťažovatelia právo podať odvolanie proti napadnutému rozsudku špecializovaného trestného súdu využili a najvyšší súd o ňom riadne rozhodol.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 5/2016 a jeho uznesením z 29. septembra 2016

Sťažovatelia v sťažnosti žiadajú vysloviť aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 5/2016 a jeho rozsudkom z 29. septembra 2016 z dôvodu, že najvyšší súd sa v rámci konania o ich odvolaniach nevysporiadal so všetkými ich odvolacími námietkami, najmä:

- procesnými pochybeniami v postupe orgánov činných v trestnom konaní v štádiu prípravného konania,
  - dokazovaním vykonaným v rozpore s Trestným poriadkom,
  - vo veci konajúce súdy sa nezaoberali s ich návrhmi na vykonanie dokazovania,
  - nesprávne zisteným skutkovým stavom,
  - nesprávnym hodnotením vykonaného dokazovania,
  - námietkou týkajúcou sa príslušnosti prvostupňového súdu ani s ich obhajobou.
- Sťažovatelia napadnuté uznesenie najvyššieho súdu považujú za nedostatočne odôvodnené, arbitrárne a ústavne neakceptovateľné.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Najvyšší súd napadnutým uznesením podľa § 258 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 zrušil rozsudok špecializovaného trestného súdu z 24. novembra 2015 v celom rozsahu a podľa § 259 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 vec vrátil špecializovanému trestnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Ako z uvedeného vyplýva, napadnuté uznesenie najvyššieho súdu tak nebolo konečným rozhodnutím v merite veci, ktorým by sa definitívne uzatvorila predmetná trestná vec, či už z hľadiska dokazovania, alebo z hľadiska výkladu relevantnej hmotnoprávnej úpravy. Práve naopak, napadnutým uznesením bola vec vrátená na ďalšie konanie špecializovanému trestnému súdu, čo v podstate znamená, že sa sťažovateľom vytvoril právny priestor na využitie ďalších právnych prostriedkov na prípadnú ochranu ich práv v konaní pred všeobecnými súdmi.

Ústavný súd pri posudzovaní namietaného porušenia základných práv alebo slobôd v prebiehajúcom trestnom konaní vo svojej judikatúre vychádza z právneho názoru, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu základných práv

a slobôd môžu zo strany orgánov uplatňujúcich svoje kompetencie v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia vedúce k porušeniu práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 121/09). Ústavný súd pritom vychádza z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v trestnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 504/2011, IV. ÚS 221/2014).

Vzhľadom na štádium konania, v ktorom sa predmetná trestná vec nachádza, sťažovatelia tak majú možnosť sa v prebiehajúcom trestnom konaní brániť proti obžalobe využitím dostupných prostriedkov obhajoby vrátane práva namietat' zákonnosť získaného dôkazného materiálu, a to či už na hlavnom pojednávaní, prípadne neskôr využitím riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov v trestnom konaní. Sťažovatelia teda majú ešte k dispozícii iné právne prostriedky ochrany tých práv, ktorých porušenie namietajú vo svojej sťažnosti, pričom bude vecou všeobecných súdov, aby posúdili argumentáciu sťažovateľov a vyvodili z nej závery. Použitie uvedených právnych prostriedkov

je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že nemá ústavne relevantný dôvod na to, aby prehodnocoval aj prípadné nesprávne právne závery najvyššieho súdu a tieto následne podroboval ústavnoprávnej korekcii vzhľadom na popísanú procesnú situáciu a štádium konania, v ktorom sa vec v čase predbežného prerokovania sťažnosti nachádzala.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

3. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľov podľa čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 13 listiny a práva podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. Ntt-D-270/2004, Ntt-D-322/04, Ntt-D-268/04, NTT-D-321/04, Ntt-D-201/2004, Ntt-D-203/2004, Ntt-D-204/2004, Ntt-D-206/2004, Ntt-D-272/2004, Ntt-D-273/2004, Ntt-D-323/2004 a Ntt-D-324/2004 vydaním príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov

V súlade s princípom subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorého ak je o ochrane sťažovateľom označených práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci, postupoval ústavný súd aj v pri posudzovaní tejto časti sťažnosti.

Ústavný súd v tejto súvislosti opäť poukazuje na skutočnosť, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli

odstránené v priebehu samotného trestného konania (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 197/08).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd zastáva názor, že sťažovatelia mali možnosť účinne namietať zákonnosť vydaných príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov v konaní pred všeobecnými súdmi, a na tom podklade aj zákonnosť získaného dôkazného materiálu a z nich získaných dôkazov. Je v prvom rade v právomoci všeobecných súdov konajúcich v konkrétnej trestnej veci preskúmať, či príkaz na použitie informačno-technických prostriedkov spĺňa náležitosti dané príslušným zákonným ustanovením, a následne posúdiť, či boli informačno-technické prostriedky použité v súlade s vydaným príkazom, a v prípade ak by to tak nebolo, tak to má jednoznačne za následok nepoužiteľnosť získaného dôkazu v trestnom konaní. Navyše, aj zo sťažnosti sťažovateľov a jej doplnenia vyplýva, že sťažovatelia nezákonnosť príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov namietali už v priebehu trestného konania, ktoré je proti nim vedené, pričom z príloh, ktoré sťažovatelia zaslali spolu so sťažnosťou, vyplýva, že vo veci konajúce súdy sa týmito ich námietkami aj zaoberali.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov uplatnenými v petite ich sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2018